

Svenskan i världen

Svenskans ställning

Det svenska språket placerar sig storleksmässigt ungefär på 90:e plats bland världens uppskattningsvis 6000 språk. Svenskan är huvudspråk i Sverige, ett av Finlands två officiella språk och ett av de officiella språken i Europeiska unionen.

Svenskan är ett av de mindre använda språken inom EU, ett sk. LWULT-språk (Less Widely Used and Taught). Svenskans ställning förstärks genom den nordiska språkgemenskapen eftersom svenskar, nordmän och danskar kan använda sitt modersmål då de talar med varandra. Svenskan är också ett av världens mest väldokumenterade språk, bl.a. genom Svenska Akademiens ordlista (SAOL), Svenska Akademiens grammatik (SAG) och Svenska Akademiens språklära, Svenska språknämndens uttalsordbok och Svenskt språkbruk - Ordbok över konstruktioner och fraser.

2002 presenterade en parlamentarisk kommitté ett förslag till handlingsprogram för det svenska språket, ett betänkande kallat "Mål i mun". Bakgrunden var att språksituationen i Sverige har förändrats, genom engelskans allt starkare ställning, mångspråkighet med invandrarspråk och fem nationella minoritetsspråk samt ökade krav på språklig kompetens.

Att lära sig svenska

Sverige har en väl utbyggd undervisning i svenska för invandrare. Men det finns också många människor som läser svenska som ett främmande språk. Det är människor som kommer till Sverige under en kortare period, kanske för att studera eller arbeta, och människor som bor i andra länder runt om i världen.

I utlandet arrangeras kurser i svenska vid flera olika utbildningsinstanser: universitet och högskolor, vuxenundervisning, gymnasieskolor, folkhögskolor, internationella organisationer, företag, utbildningsföretag, svenska utlandsskolor och privatundervisning. Svenska institutet ger stöd till svenskundervisning på akademisk nivå och Riksföreningen Sverigekontakt till den icke-akademiska nivån. Inom ramen för Swedex-projektet har Svenska institutet genomfört en kartläggning av all svenskundervisning i utlandet och resultatet av undersökningen finns i en databas på Svenska institutet. Det finns nu 1065 skolor eller lärare registrerade i databasen. För mera information, kontakta: sveu@si.se

Svenska som främmande språk studeras vid drygt 200 universitet och högskolor i ett fyrtiotal länder i världen. I länder som Estland, Lettland, Polen, Tyskland och Ryssland är intresset för det svenska språket mycket stort och kurser på folkhögskolor och studieförbund är populära. Alltfler studenter väljer att kombinera exempelvis tekniska eller ekonomiska utbildningar med studier i svenska. Omkring 40 000 studenter läser svenska på universitet utomlands och uppskattningsvis lika många läser svenska på icke-akademisk nivå.

Varför läser man svenska? Några vanliga orsaker:

- Sveriges medlemskap i EU
- Svensk pojkvän/flickvän, svenska släktingar eller vänner
- Intresset för svensk musik, film och litteratur
- Planerad flytt till Sverige

- Den vackra svenska naturen
- Kontakter med svenska företag
- Planer på studier i Sverige

Några röster från svenskstuderande:

”Böckerna om Karlsson på taket gjorde mig nyfiken på Sverige.”

”Estland är ju Sveriges grannland och det är naturligt att vi vill lära oss språket.”

”Jag har många gånger varit på semester i Sverige och vill gärna kunna prata med svenskarna på deras eget språk.”

”Varje år åker jag till bokmässan i Göteborg för att få inspiration till nya översättningar.”

”Jag lyssnade på Kent och blev så fascinerad att jag ville lära mig språket de sjöng på.”

”Jag ville studera ekologiskt byggande och sådana arkitektkurser är Sverige bäst på.”

”Vi vill vara med när Ericsson, Tetra Pak och Sandvik etablerar sig i Kina.”